

Vážená paní
Ing. Marie Bílková
generální ředitelka Úřadu práce České republiky
Karlovo náměstí 1359/1
Praha 2 – Nové Město
128 00 Praha 28

V Praze dne 21. května 2013

Otevřený dopis generální ředitelce Úřadu práce České republiky

Vážená paní generální ředitelko,

Transparency International - Česká republika (dále jen „TI“) je nevládní nezisková organizace, jejímž posláním je mapovat stav korupce v ČR a svou činností aktivně přispívat k jejímu omezování. TI se zaměřuje především na prosazování systémových změn v oblasti legislativy, veřejné správy a v soukromém sektoru.

Na Právní poradnu TI se v uplynulých měsících opětovně obraceli klienti, osoby s těžkým zrakovým postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které si stěžovaly na jednání společnosti BRAILCOM, o.p.s. ve věci příspěvků na zvláštní pomůcku podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona má osoba s těžkým zrakovým postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku. Zákon v ustanovení § 10 odst. 2 upravuje, že výše příspěvku na zvláštní pomůcku se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1 000 Kč. Takové osoby, kterým zákon přiznává nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku, kontaktuje, zvýšeně od 1. 1. 2012, tedy od doby účinnosti zákona, společnost BRAILCOM, o.p.s. s nabídkou, že pakliže tyto osoby s ní uzavřou dohodu o plné moci, povede řízení o žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku s příslušným Úřadem práce – krajskou pobočkou společnost na základě plné moci sama, aniž by se žadatel musel o cokoli starat. Součástí ujednání mezi žadatelem a společností BRAILCOM, o.p.s. je rovněž poskytnutí daru ze strany společnosti jako dárcy žadateli jako obdarovanému v hodnotě zákonné spoluúčasti žadatele, tedy v hodnotě 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky. Z pohledu osoby s těžkým zrakovým postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého stavu se jedná o výhodnou nabídku, neboť si pořídí zvláštní pomůcku zcela zdarma a bez nutnosti styku s příslušným úřadem práce. Na druhou stranu se tím ovšem zcela eliminuje motivace žadatele zajímat se o konkurenční nabídku vybrané pomůcky dodávané jinými dodavateli s výrazně nižšími cenami.

Podle informací poskytnutých klienty společnost BRAILCOM, o.p.s. v žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku hodnotu této zvláštní pomůcky značně navýší. Jeden z klientů, který se na TI obrátil, byl svědkem rozhodnutí o přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, kterým Úřad práce – krajská pobočka přiznal žadateli příspěvek v hodnotě více než 30 000 Kč, přičemž cena příslušné zvláštní pomůcky (ozvučený mobilní telefon Apple iPhone) se na trhu v té době pohybovala kolem 17 000 Kč. Jak vyplývá z vyjádření ostatních klientů, hodnota

zvláštních pomůcek v řízení o dávkách, v nichž na základě plné moci vystupuje společnost BRAILCOM, o.p.s., je navýšena o padesát až sto procent. Podle informací poskytnutých TI těmito osobami se jedná především o tzv. počítačové sestavy – čtecí zařízení pro nevidomé, jejichž hodnota se na trhu běžně pohybuje kolem 100 až 150 tisíc korun. Společnost BRAILCOM, o.p.s. tyto pomůcky údajně dodává za 200 až 300 tisíc.

Podle ustanovení § 9 odst. 10 zákona se příspěvek poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. V řízení o dávkách, v nichž vystupovala na základě plné moci společnost BRAILCOM, o.p.s. a jejímž předmětem byla značně předražená zvláštní pomůcka v základním provedení, Úřady práce – krajské pobočky, přiznaly-li rozhodnutím příspěvek v požadované výši, selhaly a nesplnily svou zákonnou povinnost. Úřady práce – krajské pobočky jako ze zákona příslušné k rozhodování o přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku jsou povinné přiznat příspěvek jen v takové výši, která odpovídá ceně za zvláštní pomůcku v místě a čase obvyklé. Z informací podaných klienty je zřejmé, že Úřady práce – krajské pobočky, a to na celém území ČR, tuto povinnost, ať již z nedbalosti nebo úmyslně, nedodržely. Poškozeným je nejen stát, ale i jednotliví žadatelé, kteří uzavřeli se společností BRAILCOM, o.p.s. dohodu o plné moci a v jejichž zastoupení vystupovala společnost v řízení o dávkách, neboť opakovaným přiznáním příspěvků v neadekvátní výši mohlo dojít i k časnějšímu vyčerpání částky 800 000 Kč, resp. 850 000 Kč podle § 10 odst. 6 zákona, tedy k časnějšímu vyčerpání takové částky, kterou může stát osobám s těžkým zrakovým postižením přiznat v souhrnu za dobu pěti let jako příspěvek na pořízení zvláštních pomůcek.

Klienti z řad osob s těžkým zrakovým postižením, které se na TI v této věci obrátili, jsou praktikami společnosti BRAILCOM, o.p.s. zneklidněni a vnímají její postupy jako ohrožení důvěryhodnosti celého systému veřejné solidarity vyjadřované proplácením těchto kompenzačních pomůcek, které jsou pro ně finančně jinak nedostupné a přitom pro pracovní uplatnění i celkové zařazení se do života společnosti zcela nezbytné. Obávají se, aby **zneužívání státních příspěvků nevedlo k politické relativizaci potřebnosti takto nastaveného systému veřejné solidarity a i k případnému vymáhání peněžní částky**, o kterou byla již jim proplacená zvláštní pomůcka nadhodnocena. Proto si klienti TI přejí zůstat v anonymitě.

Podle zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Úřad práce České republiky správním úřadem s celostátní působností, jenž plní úkoly mimo jiné v oblasti dávek pro osoby se zdravotním postižením. Ustanovení § 25 odst. 2 písm. d), e) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v platném znění stanoví, že vedoucí orgánu veřejné správy přijme veškerá nezbytná opatření k ochraně veřejných prostředků a zajistí hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků v souladu se zásadami spolehlivého řízení uvedenými v zákonu o finanční kontrole.

TI Vás na základě výše uvedeného žádá, abyste od 1. 1. 2012 přezkoumala jednotlivá řízení o dávkách vedená příslušnými Úřady práce – krajskými pobočkami podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, v nichž vystupovala na základě plné moci společnost BRAILCOM, o.p.s. a jejichž obsahem bylo přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku pro osobu s těžkým zrakovým postižením, zdali v nich nedošlo k přiznání a vyplacení příspěvku v neadekvátní výši za značně předraženou

zvláštní pomůcku a zdali takto nedochází k rozšířenému zneužívání státních příspěvků osobám s těžkým zrakovým postižením.

Dále Vás TI žádá o sdělení, jak byla věc prošetřena a zdali jste přijala, byla-li zjištěna pochybení, opatření k ochraně veřejných prostředků.

S pozdravem

.....
Transparency International – Česká republika, o. p. s.
David Ondráčka
ředitel

Na vědomí: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Informace o TI:

Transparency International – Česká republika, o. p. s.
Chlumčanského 497/5
180 21 Praha 8
IČ: 272 15 814

Adresa pro doručování:

Transparency International – Česká republika, o. p. s.
Sokolovská 260/143
180 00 Praha 8
posta@transparency.cz

Datová schránka ID: **8vzj3s2**

Odesláno prostřednictvím systému datových schránek